باسمه تعالی

«من به مسئولین توصیه می‌کنم که قضیه‌ی کودکان استثنایی را جدی بگیرید»
مقام معظم رهبری(مدظله العالی)

کمیته مستندسازی
بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری
اعضای شورای معاونان جهت استحضار
واحدهای مجری:
استان، مدیرکل/رئیس اداره استثنایی
شهرستان، منطقه، ناحیه-مدیر
واحدهای آموزشی، ...
هماهنگ‌کننده در استان کمیته مستندسازی
کد : ۱۰۳/۰۲/۱/۲/ص۷

اداره کل آموزش و پرورش استان ...

با سلام و احترام؛

با صلوات بر حضرت محمد(ص) و خاندان پاک و مطهر ایشان، ضمن آرزوی توفیق روزافزون، به منظور فراهم نمودن عدالت تربیتی و نصیب برابر آموزشی، افزایش پوشش تحصیلی، مطابق با آیین‌نامه ساماندهی وظایف و اختیارات کمیسیون خاص مصوب سومین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۷ و در راستای اجرای دستورالعمل توسعه سنواتی به شماره ۷۰۰/۱۴۵ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۲۵ برای برخورداری تمامی کودکان و دانش‌آموزان استثنایی از خدمات آموزشی، توان‌بخشی، پرورشی و تربیت‌بدنی، شیوه‌نامه جای‌دهی و ارائه خدمات آموزشی به نوآموزان و دانش‌آموزان استثنایی در روستاهای مناطق صعب‌العبور در تمامی گروه‌های مختلف معلولیت که با نزدیکترین مدرسه استثنایی بیش از ۳۵ کیلومتر فاصله داشته و محل سکونت آنان در روستاهای مناطق صعب‌العبور واقع شده است، به شرح ذیل ابلاغ می‌گردد:

الف. کلاس خاص استثنایی ضمیمه مدرسه عادی مناطق صعب‌العبور

۱. کلاس خاص استثنایی ضمیمه مدرسه عادی روستایی برای نوآموزان و دانش‌آموزان استثنایی با حداقل ۳ نفر، رعایت تراکم استانی و سایر مقررات و ضوابط تشکیل گردد.
۲. تشکیل کلاس خاص استثنایی ضمیمه مدرسه عادی با توجه به وجود فضای آموزشی مناسب، پیش‌بینی نیروی انسانی و سرویس ایاب و ذهاب نوآموزان و دانش‌آموزان استثنایی، در روستاهای هم‌جوار با مرکزیت یک روستا انجام پذیرد.
۳. اولویت تشکیل کلاس خاص استثنایی ضمیمه مدرسه عادی با نوبت صبح است، در غیر این صورت با هماهنگی و تأیید اداره آموزش و پرورش منطقه/ شهرستان و اداره آموزش و پرورش استثنایی استان با رعایت سایر ضوابط و شرایط، نسبت به دایر نمودن این کلاس در نوبت مخالف مدرسه عادی اقدام گردد.

۴. تشکیل کلاس خاص استثنایی چندپایه ضمیمه مدرسه عادی در روستا با توجه به مفاد شیوه‌نامه ثبت‌نام نوآموزان و دانش‌آموزان استثنایی به شماره ۹۷۰۰۰/۳۶۹۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۴، بلامانع است.

۵. دانش‌آموزان استثنایی آموزش تلفیقی- فراگیر مشمول تشکیل کلاس خاص استثنایی نیستند.

ب. آموزش دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی در مدارس عادی روستاهای مناطق صعب‌العبور

۱. در صورتی که تعداد دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی در روستاهای مناطق صعب‌العبور که فاقد مدرسه استثنایی هستند کمتر از حد نصاب بوده و امکان تشکیل کلاس ضمیمه نباشد، دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی باید در نزدیکترین مدرسه استثنایی واقع در روستاهای مناطق صعب‌العبور ثبت‌نام و از خدمات آن مدرسه استثنایی بهره‌مند شوند وآموزش آنها در مدرسه عادی منطقه صعب‌العبور با محتوای آموزشی دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی انجام پذیرد.

۲. ادارات آموزش و پرورش استثنایی موظف هستند با **اخذ مجوز از کمیسیون خاص استان**، دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی روستاهای مناطق صعب‌العبور فاقد مدارس استثنایی را در نزدیکترین مدرسه استثنایی جایدهی و ثبت‌نام نموده و شرایط حضور آنها را در مدرسه عادی آن روستای منطقه صعب‌العبور فراهم نمایند. ادارات آموزش و پرورش استثنایی، در صدور رأی کمیسیون خاص به شرایط "صعب العبور بودن" توجه نمایند.

۳. ثبت‌نام از دانش‌آموزان استثنایی که در سنوات گذشته در مدارس استثنایی مشغول به تحصیل بوده‌اند و محل سکونت‌شان تغییر نیافته است، در کلاس روستاهای مناطق صعب‌العبور ممنوع است.

۴. دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی ثبت‌نام شده در مدارس روستاهای مناطق صعب‌العبور از تمامی خدمات آموزشی و حمایتی (کتاب درسی، تجهیزات آموزشی، خدمات توان‌بخشی و حمایتی) ویژه این دانش‌آموزان بهره‌مند می‌شوند.

۵. اداره آموزش و پرورش استثنایی استان موظف است نسبت به آموزش معلم کلاس روستا و نظارت بر نحوه ارائه خدمات آموزشی و پیش‌بینی راهکارهای تشویقی برای ایشان اقدام نماید.

۶. مدیران مدارس استثنایی در راستای پروژه مهر نسبت به شاداب‌سازی و مناسب‌سازی کلاس‌های دارای دانش‌آموز کم‌توان ذهنی مناطق صعب‌العبور اقدام نمایند.

۷. مدیران مدارس استثنایی با اولویت مناطقی که بیشترین دانش‌آموز صعب‌العبور را دارند باید زمینه لازم برای عضویت فعال حداقل یکی از اولیا این دانش‌آموزان در انجمن اولیا و مربیان فراهم نمایند.

۸. مدیران مدارس استثنایی در صورت برگزاری فعالیت‌های روحیه‌بخش و تشویقی برای معلمان مدارس استثنایی، معلمان مدارس مناطق صعب‌العبور را نیز در این برنامه‌ها مشارکت دهند.

۹. جهت ایجاد روحیه هم‌افزایی و مشارکت هر چه بیشتر معلم مدرسه مناطق صعب‌العبور و ارایه تشویق‌های مؤثر با هماهنگی مدیر مدرسه عادی، شرایط حضور معلم مدرسه عادی (به صورت حضوری یا مجازی) حداقل در سه جلسه از شورای آموزگاران مدرسه فراهم گردد.

۱۰. جهت تشویق و ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی و معلمان مناطق صعب‌العبور و نیز در راستای رسیدن به عدالت تربیتی، مدیر مدرسه استثنایی پشتیبان باید زمینه برگزاری حداقل یک برنامه پرورشی، تربیتی و فرهنگی را در مدرسه منطقه صعب‌العبور فراهم نماید.

۱۱. مدیران مدارس استثنایی پشتیبان طی بازدیدهای دوره‌ای از کلاس ضمیمه و کلاس دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی مناطق صعب‌العبور نسبت به رصد فعالیت‌های آموزگاران و دانش‌آموزان کلاس‌ها اقدام نموده و ضمن تکمیل نمون برگ‌های ارزیابی و گزارش روند پیشرفت تحصیلی- تربیتی پیوست شیوه‌نامه، نمون‌برگ‌ها را هر سه ماه یک‌بار به اداره آموزش و پرورش استثنایی استان ارسال نمایند. ادارات آموزش و پرورش استثنایی استان نیز طی بررسی نمون برگ‌های ارسالی آنها را تجمیع نموده و گزارش حاصله را به این سازمان ارسال نمایند.

۱۲. مدرسه استثنایی موظف است بسته‌های آموزشی، کتاب‌ها و محتواهای آموزشی استثنایی دوره آمادگی ۱ و ۲ را با بهره-گیری از آموزش‌های ترکیبی به صورت حضوری و غیرحضوری، در اختیار نوآموزان استثنایی ثبت‌نام شده در آن مدرسه نیز قرار دهد. به همین منظور مدیر مدرسه استثنایی موظف است حداقل یک روز در ماه شرایط حضور نوآموز و اولیاء وی را برای آموزش حضوری و ارائه محتواهای دوره آمادگی ۱ و ۲ در مدرسه استثنایی فراهم نموده تا با همیاری والدین و سایر اعضای باسواد خانواده، آموزش‌های مکمل به نوآموزان ارائه شود. سایر آموزش‌های مکمل مورد نیاز این نوآموزان به صورت غیرحضوری در بستر شبکه آموزش دانش‌آموزی (شاد) و در قالب بسته‌های آموزشی در اختیار این نوآموزان قرار گیرد تا در موعد مقرر با هماهنگی مدرسه استثنایی این نوآموزان مورد ارزیابی قرار گرفته و در صورت قبولی در پایه آمادگی ۲ در مهرماه سال تحصیلی بعد در پایه اول ثبت نام نمایند.

۱۳. گذراندن و قبولی دوره پیش از دبستان در پایه‌های آمادگی ۱ و ۲ برای نوآموزان استثنایی بدو ورود به مدرسه الزامی است. نوآموزان استثنایی قبل از قبولی در این پایه‌ها مجاز به ثبت‌نام در پایه اول ابتدایی مدارس روستاهای مناطق صعب‌العبور نیستند.

حمید طریفی حسینی
معاون وزیر
و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی

پیوست

کاربرگ‌های نظارت و ارزیابی

جایدهی دانش‌آموزان استثنایی در مدارس عادی روستاهای مناطق صعب‌العبور

کاربرگ بازدید از
مدارس استثنایی پشتیبان روستاهای مناطق
صعب‌العبور

کاربرگ شماره ۱

باسمه تعالی

اداره آموزش و پرورش استثنایی استان.............

سال تحصیلی...۱۴- ۱۴

تاریخ بازدید / / ۱٤

مشخصات

نام مدرسه استثنایی .... دوره تحصیلی .... شهرستان/ منطقه/ روستا ....

تعداد دانش‌آموزان مدرسه ...... نوع معلولیت دانش‌آموزان .... پسرانه دخترانه مختلط

تعداد دانش‌آموزان در مدارس عادی روستاهای مناطق صعب العبور............... تعداد معلمان/ کارکنان مدرسه ....

نام مدیر مدرسه .... شماره همراه ....

خلاصه بازدید از فعالیت‌ها آموزشی، پرورشی و تربیتی مدرسه در زمینه نوآموزان و دانش‌آموزان مناطق صعب‌العبور

....
....
....
....
....
....
....

نکات مثبت مشاهده شده	موارد قابل پیگیری	مهلت پیگیری

پیشنهادات بازدیدکنندگان:..

نام و نام خانوادگی/ سمت بازدید کننده

امضا

نام و نام خانوادگی مدیر آموزشگاه

مهر و امضا

کاربرگ بازدید از
مدارس عادی روستاهای مناطق صعب‌العبور

کاربرگ شماره ۲

باسمه تعالی

اداره آموزش و پرورش استثنایی استان............

تاریخ بازدید / / ۱٤

سال تحصیلی ...۱٤- ۱٤

مشخصات

نام مدرسه عادی .... شهرستان/ منطقه/ روستا .... دوره تحصیلی ....

نام مدیر مدرسه .... نام آموزگار ....

تعداد دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی .... پایه تحصیلی....................... نام مدرسه استثنایی ....

مسافت مدرسه استثنایی تا مدرسه عادی.........................

آدرس مدرسه عادی منطقه صعب‌العبور .... شماره تماس ....

آدرس مدرسه استثنایی ....شماره تماس ....

خلاصه بازدید از فعالیت‌ها آموزشی، پرورشی و تربیتی مدرسه در زمینه دانش‌آموزان مناطق صعب‌العبور

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
......

نام و نام خانوادگی/ سمت بازدید کننده

امضا

نام و نام خانوادگی مدیر مدرسه

مهر و امضا

٣-٤

کاربرگ شماره ۳

باسمه تعالی

اداره آموزش و پرورش استثنایی استان............

گزارش فعالیت‌های آموزشی و پرورشی دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی مناطق صعب‌العبور

سال تحصیلی ...۱۴- ۱۴

نام و نام خانوادگی دانش‌آموز .... پایه تحصیلی .... دوره تحصیلی ....

نام مدرسه استثنایی ثبت‌نام شده .... نام مدرسه عادی .... نام آموزگار ....

آدرس منزل دانش‌آموز .... شماره تماس دانش‌آموز در شاد ....

مسافت منزل دانش‌آموز تا مدرسه استثنایی ثبت‌نام شده(کیلومتر) ....

فعالیت‌های ارائه شده در زمینه آموزشی .... نتایج	نام/ سمت بازدید کننده .... تاریخ بازدید .... نظر معلم عادی درباره دانش‌آموز ....
فعالیت‌های ارائه شده در زمینه رفتاری، پرورشی و فرهنگی .... نتایج	مهر و امضای مدیر مدرسه عادی امضا بازدید کننده

نمون برگ گزارش فعالیت‌های دانش‌آموز و بازدید از مدارس عادی حداقل هر ماه یک‌بار تکمیل و هرسه ماه به اداره آموزش و پرورش استثنایی استان تحویل گردد.

٤-٤